

Deze 400 (nou ja) pagina's "boordevol informatie over moedertaalonderwijs", zoals ze heel nederig door de redactie aangekondigd worden, zijn te verkrijgen door storting van het verschuldigde bedrag op het Nederlandse gironummer 2108963 t.n.v. Ver. voor het Onderwijs in het Nederlands, Spoorlaan 38, Bilthoven. Ter informatie van onervaren lieden : je kunt daarvoor gewoon een overschrijvingsformulier van onze nationale post-checkdienst gebruiken; wel even vermelden dat het nummer dat je invult een "Nederlands gironummer" is (dat schrijf je gewoon boven het betreffende vakje).

LESIDEËN

I. De tombola-comités..

Als je na een leesles "Een verrassing" durft overgaan naar een stelles rond datzelfde onderwerp, mag je er donder op zeggen dat meer dan de helft van de klas een of andere jarige feeststeling(e) aangenaam verrast laat worden met iets dat hij/zij al heel lang vreselijk graag gehad zou hebben en waarop hij/zij helemaal niet rekt. Omdat een familie tamelijk groot kan zijn en de interesse van de verschillende familieleden heel wat kanten uit kan gaan, duikt dan toch nog wat variatie op, hoewel de bewoordingen uit de tekst dan toch weer voor een zekere eenvormigheid zorgen.

Zo gebeurt het meer dan eens. Anders zou ook kunnen. In elk geval hebben we het al eens anders gedaan.

Na een bespreking waar, wanneer en waarmee je verrast kan worden, bleven we hangen bij de situatie van "tombola", "loterij", waar iedere winnaar echt "verrast" is, omdat hij als koper van een lot eigenlijk weinig hoop had iets te winnen. De opdracht volgde : materiaal verzamelen rond dit onderwerp.

Dat we in elk geval in een reële situatie zaten, bleek uit de massa "tombolaprodukten" de volgende dag : zowel aankondigingen in advertentievorm, als langere artikels, affiches en uiteraard de loten zelf.

Tijdens een klasseggesprek werd zowel de inhoud (wie organiseert ? waarvoor ? welke prijzen ? wanneer trekking ?) als de vorm (schikking, grootte van de druk, stijl, woordgebruik ...) behandeld.

Vervolgens gingen verschillende "comités" aan de slag met het ontwerpen van een affiche voor hun tombola. De resultaten waren voor ons een echte "verrassing". De onen namen het vrolijk en serieus, de anderen lieten ons oec een villogreis op eigen kosten winnen; de ene groen werkte wit-zwart, de andere had veelkleurendruk; de ene illustreerde de bruten met tekeningen, de andere zocht foto's erbij. Na enthousiast werken aan eigen produkten volgde enthousiast kennismaken met andermans werk en bespreking : misschien was de "kleurendruk" op afstand niet zo geslaagd, maar de prijzen waren zo plezierig; de schiedking kon misschien beter (je splitst een samengesteld woord beter in voorredelen), maar die foto deed het zo goed ...

Enfin, 't was prettig. Wat wil je nog meer ?

Paulo Bosch

II. Werken met dia's

Een van de meest geslaagde jaarwerken waarmee ik tot nu toe geëksperimenteerd heb, is het werken met dia's. Heel het jaar door trokken wij geregeld met een klein groepje (zoveel als mijn "geitje" dragen kon) het bos of de stad in om dia's te nemen - allemaal met een doodsimpel instamatic-toestelletje en veel wisselende fotografen (de kosten droeg de klas gezamenlijk). Hoogtepunt was een 3-daagse uitstap met lerares aardrijkskunde naar de Waddeneilanden. Het regende erg, maar we hadden een prachtige zonsondergang en vanat half vier 's morgens legden we de 'nieuwe' dag vast - ook een fantastische ervaring !

Leerlingen zorgden voor gedichten, mooie muziek en dans bij de dia's en schreven enorm veel eigen teksten rond al wat hen direkt raakt : jong zijn, vriendschap, vrijheid, zee en natuur. Dat laatste was het 'taalaspect'.

Op het einde van het jaar toonden ze de hele diamontage aan hun ouders : die waren erg dankbaar en ook wat ontroerd door de konfrontatie met de wereld van hun vaak onbegrijpelijk tieners.

Objektief gezien natuurlijk geen grootse taaldingen, maar het werken hieraan was voor ons echt fijn.

M.Thielemans - Van Loon

drie